

Fylkesmannen
i Oslo og Akershus

Enebakk kommune
Prestegårdsveien 4
1912 Enebakk

Miljøvernavdelingen

Tordenskioldsgate 12
Postboks 8111 Dep, 0032 OSLO
Telefon 22 00 35 00
fmoapostmottak@fylkesmannen.no
www.fmoa.no
Organisasjonsnummer NO 974 761 319

Deres ref.:
Deres dato:
Vår ref.: 2016/11982-1 M-FO
Saksbehandler: Simon Haraldsen
Direktetelefon: 22 00 36 52

Dato: 10.06.2016

Oppfølging etter avløpskontroll i Enebakk kommune

Fylkesmannen finner at 2 av de 6 avvikene som ble avdekket under tilsynet i 2014 nå kan lukkes. Kommunen har i dag ikke tilstrekkelig med personellressurser til å drive en systematisk planlegging av avløpssektoren. Det haster med å få ansatt en virksomhetsleder som kan koordinere, styre og planlegge avløpsarbeidet på kort og lang sikt. Årsrapportene til FM på avløpssektoren er av lav kvalitet.

Vi viser til vår kontrollrapport fra 14.11.2014 på avløpssektoren hvor 6 avvik fra utslippstillatelsen fra 18.05.2012 ble avdekket. Avvikene er nærmere begrunnet og hjemlet i kontrollrapport av 14.11.2014.

Det vises til vårt møte med Enebakk kommune 7.06 2016 hvor kommunens svar på avvikene i kontrollrapporten ble gjennomgått. Følgende fra kommunen deltok på møtet:

Navn	Stilling
Knut Moen	Avdelingsingeniør
Anne-Marie Heidenreich	avdelingsingeniør

Generelt finnes lite funksjonsmål og delmål på sektoren i kommunens hovedplan. Dette gir dårlig grunnlag for målinger, evalueringer og vurderinger av effekter av tiltak i soner osv. over tid.

Hovedplanen skal være kommunens styringsdokument og bør oppdateres på en sektor hvor rammebetingelsene er endret vesentlig de siste årene. Spesielt klimatilpasning og overvann bør være et satsingsområde og forutsetter tiltaksstrategier både i eksisterende – og ny bebyggelse.

Avvik 1: Årsrapporten er mangelfull utfyllt.

Årsrapporten 2013 til Fylkesmannen hadde lav kvalitet. Dette gjelder også siste års rapport for 2015. Fylkesmannen får derfor begrenset informasjon om hvordan kommunen arbeider med avløpshåndteringen i forhold til utslippstillatelsen og har heller ikke muligheter for å vurdere kommunens utvikling på avløpssektoren fra ett år til et annet.

Fylkesmannen merket seg også kommunens utfordringer i innrapporteringen til Altinn rapportering for 2015 på grunn av manglende data for driftstid på overløp. Driftstid er et minimumsnivå i henhold til forurensningsforskriften. Det var også rapportert feil i Altinn på antall meter fornyelse av spillvannsledninger som ble oppdaget når Fylkesmannen skulle aggregere regional statistikk på fornyelse av ledninger for kommunene i Akershus.

Oppfølging: Avviket vil først kunne lukkes når tilstrekkelig kvalitet på årsrapportering er gjennomført for driftsåret 2016.

Avvik 2: Handlingsplan for reduksjon av fremmedvann

Kommunen har utarbeidet en plan for reduksjon av fremmedvann, men det er ikke beskrevet i planen strategier på hvorledes en systematisk skal arbeide for dette. Det er gjennomgående ikke vist hvordan en skal identifisere de prioriterte avløpser for fremmedvann og mertodebruk.

Kommunen mangler en konkret tiltaksliste med forankring i økonomiplanen 2016-2019 som årlig oppdateres, men baserer sin virksomhet på akutte behov og tiltak for kun 1-2 år om gangen.

Vi merker oss imidlertid som positivt at det avsettes egen årlig post i økonomiplanen på fornyelse av ledningsanlegg, og at det var gjort vurderinger av kulverter og flomveier av Flateby og Ytre Enebakk. Dette blir et viktig arbeid å følge opp sammen med Byggesaksavdelingen hvor også betydelige deler av befolkningsveksten skal foregå.

Oppfølging: For å lukke avviket skal det som et minimum utarbeides en konkret tiltaksliste/handlingsplan for økonomiplanperioden 2016-2019. Jf. utslippstillatelsens krav.

Frist settes 1.11. 2016.

Avvik 3 og 4: Miljørisikovurderingen og beredskapsplan innen avløp og vannmiljø er mangelfull.

Mangelfull utslippskontroll av overløpene gir ikke informasjon til å risikoklassifisere overløpene og reduserer mulighetene til å følge opp disse på en målrettet måte.

For å kunne risikoklassifisere overløpene må det gjøres utslippsberegninger basert på driftstid (sannsynlighet) å vurdere konsekvens av hvert overløp i forhold til utslippsmengde og resipient, jf. utslippstillatelsens punkt. 4.3. Det bør vurderes om driftsassistansen eller andre kan bistå kommunen med å estimere utslippsmengdene. Beregningsmetodene kan velges utfra antatt viktighet av overløpene. Dette forutsetter at en har et operativt og oppgradert overvåkingsystem av overløpene i pumpestasjonene med gode overføringer av data for overløpsdrift.

Vi merker oss som positivt at kommunen nå vil integrere vannmengdemålere på overløp på de pumpestasjoner som fremover skal fornyes og som erfaringsmessig har overløp.

For øvrig når det gjelder hendelsestyper i ROS-analysen savnet vi feilkoblinger av spillvann på overvannsnett og risikovurderinger av ekstremvær i forhold til kritisk infrastruktur.

Oppfølging: For å lukke avviket må som et minimum utslippstillatelsens krav i 4.3 om risikoklassifisering av hvert overløp være kartlagt og klassifisert.

Med bakgrunn i miljørisikovurderingen vurderer kommunen eventuelle endringer i beredskapsplanen.

Frist settes 1.11 2016.

Avvik 5: Risikovurderinger av industri påkoblet det kommunale avløpssystemet.

Når det gjelder avvik 5 om kartlegging og risikovurderinger av tilknyttede virksomheter på avløpsnettet vurderes tilsendt dokumentasjon om virksomheter med oljeavskillere som tilfredsstillende og avviket kan lukkes. Det er et ønske for videreutviklingen av risikovirksomheter med oljeutslipp og avskillere at oppfølgingen dreies mot påslippskontroller og stikkprøver fra kommunen. Tilsvarende for virksomheter med fett som kan medføre fare for tilstoppinger eller kapasitetsreduksjon av avløpsledningen. *Avvik 5 lukkes.*

Avvik 6: Virksomhetens avvikshåndtering er utilstrekkelig for å fange opp brudd på utslippstillatelse.

Kommunen har her utviklet egen skriftlig prosedyre på avvikshåndtering og vi finner den tilfredsstillende. Det forutsettes at prosedyren får den nødvendige forankring i internkontrollsystemet og tas i bruk. *Avvik 6 lukkes.*

Konklusjon:

Kommunen får ny frist til 1.11 2016 med å rette opp avvikene 2, 3 og 4, mens avvik 1 vil kunne lukkes dersom årsrapporten for driftsåret 2016 viser den nødvendige kvalitet på data.

Informasjon om gebyr for utført kontroll

Gjennomgang av dokumentasjon med kommunen den 7.06 2016 er å betrakte som en etterkontroll og en avslutning i forhold til oppfølging av tilsynet i 2014. Fylkesmannen skal innkreve gebyr for sitt kontrollarbeid, jf. forurensningsforskriften kapittel 39. Virksomheten er plassert i risikoklasse 3. I følge gebyrreglene medfører dette et gebyr på kr. 12.500.- til statskassen. Faktura vil bli ettersendt fra Miljødirektoratet.

Med hilsen

Jens Hertzberg
Faggrupeleder

Simon Haraldsen
Senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

